

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH" broj 32/02), direktor Uprave za indirektno oporezivanje BiH, d o n o s i

INSTRUKCIJU O UVJETIMA I NAČINU STJECANJA STATUSA OVLAŠTENOG IZVOZNIKA IZ BOSNE I HERCEGOVINE

GLAVA I. UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovom Instrukcijom se detaljnije propisuju način i uvjeti za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika: podnošenje zahtjeva, prilaganje potrebne dokumentacije, postupak provjere znanja, izdavanje odobrenja, obaveze ovlaštenog izvoznika, vođenje evidencije i kontrola od strane carinskih organa.

Član 2. (Definicije)

(1) "Ovlašteni izvoznik iz Bosne i Hercegovine" je onaj izvoznik kojem, Uprava za indirektno oporezivanje, Sektor za carine izda odobrenje i dodijeli broj ovlaštenja za primjenu pojednostavljenog postupka dokazivanja porijekla.

(2) "Imalac odobrenja" je lice koje može dati izjavu na računu ili na drugom trgovačkom dokumentu, ne uzimajući u obzir vrijednost robe.

Član 3. (Pravni osnov)

Uvjeti i način stjecanja statusa ovlaštenog izvoznika regulirani su:

a) odredbama člana 22. Protokola o definiciji pojma "proizvoda s porijeklom" i načinima administrativne suradnje, koji je sastavni dio bilateralnog Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 6/03),

b) odredbama člana 23. Aneksa 4. Protokola o definiciji pojma "proizvodi s porijeklom" i načinima administrativne suradnje Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini - CEFTA 2006 ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 9/07) i

c) odredbama člana 23. Protokola 2. o definiciji pojma "proizvodi s porijeklom" i načinima administrativne suradnje Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 5/08).

GLAVA II. STJECANJE STATUSA OVLAŠTENOG IZVOZNIKA

Član 4.

(Uvjeti za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika)

Status ovlaštenog izvoznika iz BiH u zemlju ugovornicu – Republiku Tursku, sve zemlje EU, odnosno zemlje članice CEFTA 2006 (Republiku Hrvatsku, Republiku Srbiju, Republiku Crnu Goru, Republiku Makedoniju, Republiku Albaniju, Republiku Moldaviju i UNMIK), može dobiti svaki izvoznik koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a) da je izvoznik ujedno i proizvođač robe ili je s proizvođačem u posebnim poslovnim odnosima, (špediteri ne mogu biti ovlašteni izvoznici),
- b) da ima česte otpreme robe porijeklom iz BiH, (deset i više puta mjesečno),
- c) da je u prethodnom periodu davao vjerodostojne i pravilne informacije da bi dobio uvjerenja o kretanju za robu koju izvozi,
- d) da je njegovo dotadašnje ispravno postupanje garancija da dodijeljenu povlasticu neće zloupotrijebiti i da je spreman u svakom trenutku dostaviti sve dokaze o statusu porijekla izvoznog proizvoda. Carinski organi će provjeriti da li knjigovodstveno vođenje zaliha omogućava identifikaciju porijekla,
- e) da uredno izmiruje svoje carinske i porezne obaveze,
- f) da poznaje pravila o porijeklu koja su trenutno na snazi koja se tiču sporazuma navedenih u ovom članu, odnosno da ima uposlenu osobu više ili visoke stručne spreme, koja poznaje pravila porijekla,
- g) da uposlena osoba prođe provjeru znanja o pravilima porijekla.

Član 5.

(Podnošenje zahtjeva)

(1) Izvoznik koji traži status ovlaštenog izvoznika dužan je podnijeti pisani zahtjev Upravi za indirektno oporezivanje BiH, Sektoru za carine (prilog - Obrazac I).

(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana izvoznik treba dostaviti:

- a) Spisak proizvoda koji će biti predmet izvoza.
 - 1) Spisak robe iz stava (2)a ovog člana treba biti na nivou tarifnog broja od četiri cifre i da uključuje naimenovanje robe koje treba biti kratko, jasno, potpuno i nedvosmisleno.
 - 2) Opis robe treba da obuhvati samo onaj dio tarifnog broja koji se odnosi na konkretnu robu.
 - 3) Ako izvoznik izvozi robu iz više od pet različitih tarifnih brojeva spisak robe treba sastaviti na disketi ili drugom izmjenjivom elektronskom mediju u sljedećem obliku:

Primjer:

0101	Živi konji
------	------------

- 4) Tekst se priprema u programu Word u strukturi četvorocifrenih tarifnih brojeva i u drugom dijelu naimenovanja robe gdje opis sadrži najviše 100 znakova.
- b) Spisak odgovornih osoba koje su ovlaštene za izdavanje izjava ovlaštenog izvoznika.

- 1) Ako izvoznik ima više od pet odgovornih osoba spisak sastavlja na način propisan u stavu (2) a) ovog člana.

Ime i Prezime	opis funkcije osobe u firmi
---------------	-----------------------------

2) Tekst se priprema na način propisan u stavu (2) a) 4) ovog člana, s tim da drugi dio može sadržavati najviše 60 znakova.

c) Spisak odredišnih zemalja u koje će se roba izvoziti i važećih sporazuma.

d) Izjava o ispunjenosti uvjeta za stjecanje preferencijalnog statusa za svaku vrstu proizvoda.

1) U izjavi iz stava (2) d) ovog člana izvoznik treba navesti koje je pravilo o porijeklu primijenjeno da bi proizvod stekao preferencijalno porijeklo i naziv važećeg sporazuma.

2) Uz izjavu iz stava (2) d) ovog člana izvoznik treba da dostavi i odgovarajuće dokaze o ispunjenosti uvjeta za stjecanje preferencijalnog statusa za svaku vrstu proizvoda, koji potvrđuju navode iz izjave.

3) Pod odgovarajućim dokazima u smislu stava (2) d) 2) ovog člana se smatraju:

- uvjerenje o kretanju robe EUR.1 ili Izjava na računu, koji dokazuju preferencijalni status robe s porijeklom,

- izjava dobavljača koja dokazuje porijeklo materijala korištenih u proizvodnji (činjenica da je roba kupljena na tržištu BiH od domaćeg dobavljača sama po sebi ne potvrđuje status robe porijeklom iz Bosne i Hercegovine),

- odgovarajuća dokumentacija o obradi ili preradi koju je izvoznik ili dobavljač obavio na materijalima bez porijekla,

- drugi odgovarajući popratni dokumenti koji dokazuju porijeklo proizvoda;

e) adresu na kojoj se obavlja proizvodnja i skladištenje;

f) koliko proizvoda s porijeklom je izvezeno u prethodnoj godini i u koje zemlje, te koliko često se obavlja izvoz ovih proizvoda;

g) ovjerenu kopiju izvoda iz registracije poduzeća s deponovanim potpisima osoba ovlaštenih za potpisivanje;

h) dokaz o plaćenju administrativnoj taksi.

Član 6. **(Izjava izvoznika)**

(1) Prilikom podnošenja zahtjeva za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika, izvoznik treba dati pisanu izjavu.

(2) Izjava iz stava (1) ovog člana mora da sadrži slijedeće podatke:

a) da će Izjavu na računu davati samo za proizvode koji udovoljavaju uvjetima za stjecanje statusa porijekla,

b) da će u svakom trenutku carinskim organima dati na uvid svu traženu dokumentaciju, dozvoliti pregled poslovnih knjiga i omogućiti druge vidove kontrola koje budu potrebne,

c) da preuzima punu odgovornost za svaku nepotpisanu Izjavu ovlaštenog izvoznika na računu po kojoj ga je moguće identificirati, kao da ju je svojeručno potpisao (ovlašteni izvoznik ima pravo da sam odluči da li će izjave ovlaštenog izvoznika potpisivati ovlaštena osoba ili može dati izjavu da takve izjave neće biti potpisane, ali svedjedno preuzima odgovornost za svaku od njih),

d) da će voditi urednu evidenciju izdatih Izjava na računu i svu dokumentaciju na osnovu koje je Izjava na računu data, kao i da će ih čuvati najmanje tri godine od datuma izdavanja,

e) o slijedljivosti materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji,

f) o plaćanju carinskih dažbina za sve materijale bez porijekla koji će se upotrijebiti u proizvodnji (primjeniti će se stopa MFN- stopa najpovlaštenije nacije, ili carinska stopa ovisno od primjene preferencijalnog sporazuma koji se odnosi na robu korištenu u proizvodnji u okviru nekog drugog sporazuma, npr. za robu EU ili Turskog porijekla primjenit će se stopa carine propisana tim sporazumima).

Član 7.
(Rad komisije)

(1) Direktor Uprave za indirektno oporezivanje BiH na prijedlog Pomoćnika direktora Sektora za carine će formirati komisiju od tri člana, od kojih će jedan biti iz Regionalnog centra – Odsjeka za carine, na čijem području se nalazi sjedište podnosioca zahtjeva, radi davanja mišljenja o ispunjenosti uvjeta za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika i dva člana iz Sektora za carine – Odsjeka za tarifu i vrijednost.

(2) Komisija iz stava (1) ovog člana će postupajući po zahtjevima za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika vršiti provjeru informacija iz člana 5. i 6. ove Instrukcije, kod izvoznika, a potom pozvati osobu ili osobe koje će raditi na poslovima porijekla robe na ispit provjere znanja iz tog područja. Kod provjere znanja (pismena i usmena provjera) će uzimati u obzir okolnosti u kojima poduzeće obavlja svoje poslove (vrsta robe koja se izvozi, određene države, primjena kumulacije, samo prerada, itd).

(3) Komisija je po provedenom postupku dužna sačiniti zapisnik o ispunjenosti uvjeta za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika i prijedlog odluke, koje će zajedno s kompletnom dokumentacijom vezanom za predmetni zahtjev, dostaviti Sektoru za carine – Odsjeku za tarifu i vrijednost.

Član 8.
(Izdavanje odobrenja)

(1) Sektor za carine – Odsjek za tarifu i vrijednost, ukoliko su ispunjeni propisani uvjeti, donosi odobrenje.

(2) Odobrenje sadržava podatke vezane za imaoaca odobrenja, broj carinskog ovlaštenja, vrste roba koje će biti predmet izvoza, zemlje ili grupe zemalja u koje će se roba izvoziti, pravila na osnovu kojih je roba stekla status robe s porijeklom, ime osobe ili više osoba koje su ovlaštene za potpisivanje Izjava na računu u koje je unesen broj ovlaštenja i vođenje evidencije.

(3) Odobrenje se izdaje u tri primjerka, od kojih se po jedan primjerak dostavlja:

- a) Sektoru za carine – Odsjeku za tarifu i vrijednost, gdje se vodi centralna baza podataka svih izdatih odobrenja i promjena izvršenih u odobrenju,
- b) drugi izvozniku,
- c) treći nadležnom regionalnom centru radi kontrole i evidencije ovlaštenih izvoznika.

(4) Sektor za carine – Odsjek za tarifu i vrijednost, ukoliko ocijeni da nisu ispunjeni propisani uvjeti za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika, odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika.

Član 9.
(Broj carinskog ovlaštenja)

(1) Broj carinskog ovlaštenja se sastoji od:

- a) ISO oznake za Bosnu i Hercegovinu,
- b) rednog broja carinskog ovlaštenja,
- c) zadnja dva broja godine u kojoj je izdano odobrenje.

Primjer:

BA / 123 / 08

(2) Broj carinskog ovlaštenja je sastavni dio izjave ovlaštenog izvoznika na računu ili drugom trgovačkom dokumentu, a čiji tekst je naveden u konkretnom sporazumu.

Član 10.
(Korištenje carinskog ovlaštenja)

(1) Carinsko ovlaštenje se koristi za izvoz robe navedene u odobrenju ili prilogu odobrenja (u slučaju većeg spiska roba za koje se ovlaštenje daje) za koju su ispunjeni uvjeti za stjecanje statusa robe porijeklom iz Bosne i Hercegovine i prema zemljama navedenim u odobrenju ili u prilogu odobrenja.

(2) Imalac ovlaštenja navedenog u stavu (1) ovog člana može biti samo osoba koja je ovlaštena, što je također navedeno u odobrenju ili prilogu tog odobrenja.

Član 11.
(Vrijednost pošiljke)

Ovlašteni izvoznik može dati Izjavu na računu, za robu koja ispunjava uvjete za status robe porijeklom iz Bosne i Hercegovine, bez obzira na vrijednost pošiljke.

Član 12.
(Izjava na računu)

Tekst Izjave na računu mora biti u potpunosti isti kao propisani tekst u prilogu Protokola koji definira pravila za stjecanje porijekla robe napisan na jednom od službenih jezika BiH ili na engleskom jeziku, u koji se upisuje i broj ovlaštenja iz člana 9. ove Instrukcije.

Član 13.
(Potpisivanje Izjave na računu)

Izjava na računu ne mora biti potpisana od strane ovlaštenog izvoznika ili osobe koju je izvoznik ovlastio, ako je uz zahtjev podnesena Izjava u pisanom obliku kojom ovlašteni izvoznik, odnosno ovlaštena osoba, preuzima punu odgovornost za svaku Izjavu na računu kao da ju je sama svojeručno potpisala.

Član 14.
(Obaveze ovlaštenog izvoznika)

(1) Ovlašteni izvoznik je dužan voditi evidenciju izdatih Izjava na računu.

(2) Evidencija iz stava (1) ovog člana mora sadržavati slijedeće podatke:

- a) datum izdavanja Izjave na računu,
- b) broj računa,
- c) državu za koju je roba namijenjena (otpremljena),
- d) opis robe i tarifni broj iz Carinske tarife,
- e) broj i datum izvoznog carinskog dokumenta.

Član 15.
(Čuvanje dokumentacije)

Ovlašteni izvoznik je dužan tri godine čuvati:

- a) kopije računa ili komercijalnih dokumenata s Izjavom o porijeklu,
- b) svu dokumentaciju koja sadrži informacije važne za utvrđivanje porijekla robe,
- c) kopije dokaza o porijeklu materijala i dijelova, koji su bili upotrijebljeni u proizvodnji robe, na koju se Izjava na računu odnosi.

Član 16.
(Kontrola od strane carinskih organa)

Ovlašteni izvoznik je dužan na zahtjev carinskih organa, dati na uvid svu raspoloživu dokumentaciju, kao i omogućiti kontrolu poslovnih knjiga i računovodstvene dokumentacije, koji sadrže podatke značajne za utvrđivanje porijekla robe.

Član 17.
(Naknadno izdata Izjava na računu i duplikat)

(1) U izuzetnim slučajevima ovlašteni izvoznik može dati izjavu na računu nakon izvoza robe ukoliko takav dokaz nije izdat u vrijeme izvoza zbog nehotičnih propusta ili posebnih okolnosti.

(2) U slučaju krađe, gubitka ili uništenja izjave na računu, ovlašteni izvoznik može dati duplikat na osnovu arhivirane kopije originalne izjave na računu.

(3) U slučaju kada se izjava na računu daje naknadno, ovlašteni izvoznik mora, prije nego što Izjavu dostavi zemlji odredišta, o tome informirati carinsku ispostavu u kojoj je izvozna procedura obavljena, radi kontrole i evidencije. Ovlašteni izvoznik mora podnijeti zahtjev za izmjenu podataka u carinskoj deklaraciji (evidentiranje izjave na računu izdate od strane ovlaštenog izvoznika u polje 44 carinske prijave).

(4) Na zahtjev carinskih organa ovlašteni izvoznik je dužan dostaviti cjelokupnu raspoloživu dokumentaciju i dozvoliti kontrolu knjiga i računovodstvene dokumentacije koje sadrže informacije relevantne za utvrđivanje porijekla robe.

(5) Izjavu na računu izvoznik može dati nakon izvoza pod uvjetom da se ista predoči zemlji uvoznici u periodu, od dvije godine, nakon uvoza proizvoda na koje se izjava odnosi.

(6) Protokom roka navedenog u stavu (5) ovog člana, ovlašteni izvoznik može od carinske ispostave, u kojoj je izvozna procedura obavljena, tražiti naknadno izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1 da bi dobio preferencijalni tretman robe u zemlji uvoznici.

Član 18.
(Izmjene i dopune podataka)

U slučaju da ovlašteni izvoznik zatraži izmjenu ili dopunu podataka navedenih u odobrenju, ili ukoliko je došlo do promjene podataka u odobrenju, ovlašteni izvoznik je dužan Sektoru za carine – Odsjeku za tarifu i vrijednost podnijeti pisani zahtjev za izmjenu odobrenja.

Član 19.
(Kontrole)

(1) Redovne kontrole carinskih organa kod ovlaštenih izvoznika moraju osigurati da se izdato odobrenje neprestano koristi na odobreni način.

(2) Naknadne kontrole će obavljati Sektor za carine - Odsjek za kontrolu, a prva kontrola će biti obavljena u roku šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja.

Član 20.
(Ukidanje odobrenja)

Sektor za carine - Odsjek za tarifu i vrijednost, može ukinuti odobrenje kad god ocijeni da nisu više ispunjeni propisani uvjeti ili da izvoznik namjerno ili zbog nemara zloupotrebljava izdano

odobrenje za pojednostavljeni postupak potvrđivanja porijekla robe, kao i poduzeti sankcije protiv takvog izvoznika, u skladu s važećim propisima.

Član 21.
(Evidencija izdatih odobrenja)

(1) Sektor za carine – Odsjek za tarifu i vrijednost, će voditi evidenciju izdatih odobrenja i svako izdato odobrenje proslijediti Odsjeku za kontrolu, te obavijestiti ostale organizacione jedinice Uprave i carinske organe zemalja prema kojima je ovaj status moguće primijeniti.

(2) Evidencija o ovlaštenim izvoznicima treba sadržavati slijedeće:

- a) podatke o ovlaštenom izvozniku i odgovornim osobama,
- b) broj carinskog ovlaštenja, broj odobrenja i datum početka važenja,
- c) spisak robe za koju je odobrenje izdato,
- d) spisak zemalja odredišta,
- e) podatke o svim kontrolama u vezi s izdatim carinskim ovlaštenjima i potvrdama (naknadne provjere),
- f) kopije odobrenja.

GLAVA III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.
(Sastavni dio)

Sastavni dio ove Instrukcije čini Obrazac I.

Član 23.
(Stupanje na snagu)

Ova Instrukcija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljena i na WEB stranici Uprave za indirektno oporezivanje.

Broj: 02-2-232/09
Datum: 22.01.2009. godine

DIREKTOR
Kemal Čaušević

OBRAZAC I

**ZAHTJEV ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA STJECANJE STATUSA OVLAŠTENOG
IZVOZNIKA IZ BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv izvoznika : _____ Matični broj: _____

Sjedište izvoznika: _____ Porezni broj: _____

Mjesečni broj izdatih dokaza o porijeklu: _____

Broj izdatih dokaza o porijeklu u posljednjih šest mjeseci: _____

IZVOZNIK

ZAHTIJEVA odobrenje za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika;

OBAVEZUJE SE, da će poštivati zakonodavstvo BiH, kojim je regulirana oblast porijekla robe u BiH;

U POTPUNOSTI JE UPOZNAT, da se dokazi o porijeklu izdaju na osnovu odredbi propisa BiH i da će mu u slučaju kršenja tih propisa biti oduzeto pravo korištenja statusa ovlaštenog izvoznika;

UPOZNAT JE s propisima o preferencijalnom porijeklu robe u BiH koji važe za izvoz u pojedine određene zemlje i sa sadržajem i oblikom dokaza o porijeklu, koji su propisani tim odredbama.

OBAVEZUJE SE, da će pratiti sve propise BiH koji se odnose na preferencijalno porijeklo robe, poštivati sva uputstva carinskih organa i da će Sektor za carine i nadležni carinski ured odmah obavijestiti o svim promjenama, koje su u vezi s porijeklom izvezene robe ili s podacima, koji su navedeni u tom dokumentu;

IMENUJE ODGOVORNU OSOBU, koja je ovlaštena za izvršavanje obaveza u ime izvoznika, koja je upoznata s uvjetima potvrđivanja porijekla, kao i odgovorna za izdavanje dokaza o porijeklu izvezene robe po pojednostavljenom postupku.

Ime i prezime: _____

Kontakt adresa: _____

Funkcija: _____

Kontakt telefon: _____

Svojeručni potpis: _____

ZAHTJEVU PRILAŽEM dokumentaciju s izjavama o ispunjavanju uvjeta za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika u skladu sa zakonodavstvom BiH za svaki tarifni broj izvozne robe, spisak izvozne robe, spisak odgovornih osoba, spisak određinih država i ostale izjave.

Pečat i potpis
